

Vaikutukset käyttötalouteen ja lipun hintoihin

Helsingin kaupunki rahoittaa joukkoliikenteen järjestämisen HSL-kuntayhtymälle maksettavan HSL maksuosuuden ja liikennelaitos –liikelaytökselle (HKL) maksettavan infratuen kautta. Seuraavassa on esitetty Raide-Jokerin hankesuunnitelman mukaisten ratainfrastruktuuriin sekä varikoihin ja kalustoon tehtävien investointien vaikutus HKL infratukeen ja HSL maksuosuuteen ja edelleen lippujen hintojen korotustarpeeseen.

Vaikutus HKL infratukeen (kaupungin suora tuki HKL:lle)

Investointi, joka sisältää Raide-Jokerin kokonaiskustannuksen ja Raide-Jokerin varikon ratainfra kustannuksen, aiheuttaa 40 vuoden poistoajalla tasapoistoina noin 5,6 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin ilman rakentamisen aikaista korkoa.

HSL:n perussopimuksen perusteella HKL laskuttaa 50 % investoinnin poistoista HSL:ltä. Loppuosa poistoista (noin 2,8 milj. euroa/vuosi ilman rakentamisen aikaista korkoa) tulee suoraan kaupungin maksettavaksi.

HSL:n perussopimuksen perusteella HKL laskuttaa 50 % hankkeen laskennallisista korkomenoista (40 vuoden aikana yhteensä noin 114,8 milj. eur, laskentakorko 5 %) HSL:ltä. HKL palauttaa tämän ns. infran korkotulon kaupungille. Infran korkotulo on Raide-Jokerin käyttöönottoa seuraavan ensimmäisen vuoden osalta noin 5,6 milj. euroa (keskimäärin 2,9 milj. euroa/vuosi).

Vastaavasti kaupunki maksaa infratukena HKL:lle investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset korkokulut. Todelliset korkokulut ovat ensimmäisen vuoden osalta noin 6,7 milj. euroa (korkokanta 3 %, laina-aika 25 vuotta). Keskimäärin korkokulut ovat 2,4 milj. euroa/vuosi 40 vuoden aikana (yhteensä noin 97,6 milj. euroa).

Vaikutus HKL infratukeen, M€	yhteensä (ei sis. rakennusaikaista korkoa)	keskimäärin vuodessa	käyttöönoton jälk. 1. vuosi
Infrapoistot (50 %)	112,0	2,8	2,8
Lainojen todellinen korko	97,6	2,4	6,7
Infrakorko, palautus HSL:ltä	-114,8	-2,9	-5,6
Kohdistus HKL infratukeen	94,8	2,4	3,9

Vaikutus HSL maksuosuuksiin

Helsingin kaupunki (HKL) laskuttaa perussopimuksen mukaisesti HSL:ltä Raide-Jokerin infrakuluja seuraavasti:

- puolet Raide-Jokerin ratainvestoinnin poistoista eli noin 3,2 milj. euroa/vuosi (sis. rakentamisen aikainen korko),
- puolet ns. infrakorosta (laskennallinen korko 5 %), joka on ensimmäisen vuoden osalta 6,3 milj. euroa (keskimäärin 3,2 milj. euroa/vuosi, sis. rakentamisen aikaisen koron) ja

- Raide-Jokerin hallinto- ja ylläpitokulut kokonaisuudessaan. Hallinto- ja ylläpitokulut ovat noin 1,4 milj. euroa/vuosi.

Vastaavasti Espoon kaupunki laskuttaa perussopimuksen mukaisesti HSL:ltä Raide-Jokerin infrakuluja seuraavasti:

- puolet Raide-Jokerin ratainvestoinnin poistoista eli noin 1,4 milj. euroa/vuosi (sis. rakentamisen aikainen korko),
- puolet ns. infrakorosta (laskennallinen korko 5 %), joka on ensimmäisen vuoden osalta 2,8 milj. euroa (keskimäärin 1,4 milj. euroa/vuosi, sis. rakentamisen aikaisen koron) ja
- Raide-Jokerin hallinto- ja ylläpitokulut kokonaisuudessaan. Hallinto- ja ylläpitokulut ovat 0,8 milj. euroa/vuosi.

HSL:lle Raide-Jokerista kohdistuvat infrakulut ovat ensimmäisen vuoden osalta yhteensä 15,8 milj. euroa (40 vuoden aikana keskimäärin noin 11,4 milj. euroa vuodessa).

Infrakulujen lisäksi HSL:lle kohdistuu Raide-Jokerin operointikuluja noin 23,6 milj. euroa/vuosi. Varikon (varikkorakennus ja piha-alue) ja kaluston pääomakustannukset on sisällytetty operointikustannuksiin. Nykyisten linjojen osalta arvioidaan saatavan säästöjä siten, että Raide-Jokerin nettovaikutus operointikustannuksiin on noin 7,6 milj. euroa/vuosi.

Raide-Jokerin edellä esitetyt infra- ja operointikulut sekä yleiskustannukset ja arvioitu lipputulojen kasvu on jaettu kunnille Strafica Oy:n tekemien kuntakohtaisten nousu- ja matkustajakilometriennusteiden pohjalta. Ennusteet on tehty Helmet –liikenne-ennustemallin avulla. Ennusteissa on arvioitu myös vaikutukset seutulinjoihin ja Helsingin sisäisiin linjoihin.

Raide-Jokerin kokonaisvaikutus lippujen hintoihin ja kaupungin käyttötalouteen

HSL kattaa 50 % Raide-Jokerista aiheutuvista kuluista lipputulolla. Raide-Jokerilla on edellä kuvattujen laskentaperiaatteiden mukaisesti arvioitu olevan matkalippujen hintoihin noin 4,1 % korotusvaikutus. Loppuosa kuluista kohdistetaan kunnille niiden käytön mukaisesti HSL:n kuntaosuuden kautta.

Raide-Jokerin vaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen:

- HKL:lle maksettava infratuki kasvaa ensimmäisen vuoden osalta 3,9 milj. euroa (keskimäärin 2,4 milj. euroa/vuosi 40 vuoden aikana). Tämä vastaa noin 17 % korotusta hyväksytyin talousarvion 2019 mukaiseen HKL:lle maksettavaan infratukeen.
- HSL:n kuntaosuuslaskelman perusteella Helsingin HSL maksuosuus kasvaa ensimmäisen vuoden osalta 9,2 milj. euroa. Vaikutus pienenee jonkin verran seuraavina vuosina poistettavan pääoman korkokulujen pienentymisen myötä.

Raide-Jokerin kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen on siten ensimmäisen vuoden osalta yhteensä 13,1 milj. euroa. Seuraavina vuosina vaikutus pienenee jonkin verran poistettavan pääoman korkokulujen pienentymisen myötä.